

TURKISH / TURC / TURCO A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon) / Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

KISIM A

Aşağıdaki iki parçadan BİR tanesini seçerek, seçtiğiniz parça hakkında bir eleştiri yazınız.

1.(a)

Evlerle savaş

Körükler cılız olmak
Evlerin hiddetini,
Evlerle savaşımız
Savaşların çetini.

- 5 Evler hergün yollar bizi dışarı:
– Git, getir!
Emredilen ekmeği akşamları
Alınlarımız getirecektir.

- 10 Nedir anlamıyorum
Evlerdeki hırs,
Cansızlarla birlik
Canlılara karşı.

- 15 Tencerenin azgınlığı başta,
Sofralarla beraber: – Getir!
Dünya durdukça
Tencere pişirecek, sofraya tüketecektir.

- 20 Eşyaların azgınlığı, tamam!
Hepsi evlerden taraf.
Kopar musluk, kırılır cam,
Hiç yoktan bir masraf.

Geri mi kalır kumaş, deri;
Onlar da zalim, kalles;
Alalı kaç gün oldu,
Eskir üst baş.

- 25 Erzaklar halimizden anlasa ya,
Anlamaz!
Biter sabun, biter şeker, biter yağ,
Biter gaz.

30 Bir yılan güneşlerde uzanmış:
– Ateş yak, der oda.
Dışarda kara kış,
İstersen yakma.

35 Körükler cılız olmak
Evlerin hiddetini,
Evlerle savaşımız
Savaşların çetini.

Behçet Necatigil *Evler* (1953)

- Evler ve bizim aramızda neden savaş var?
- Şiirin yapı özellikleri neler?
- Bu şiir sizde hangi düşünceleri uyandırdı?

1.(b)

Kilimi kilim yapan özelliklerden biri de, nakış aralarındaki boşlukların düzenidir. Kilimde ressamın, dekoratörlerin, mimarların anladığı biçimde boşluk yoktur. Yan yana gelen iki V arasında kalan boşluk biçiminden sorumludur, kilim dokuyan. Müzik erbabı, iki nota arasındaki boşluktan ne dereceye kadar sorumludur? Piyano üstünde
5 birbiri arkasından gelen iki ses arasındaki boşluk en çok ne kadar uzar? Kilim ören bu boşluklardan en az piyano sesleri arasındakiler kadar sorumludur.

Her sanatçı şüphesiz bir şeylerden sorumludur ama bu sorumluluk, sürekli olarak çeşitli araçlar gereçlerle desteklenir. Kağıt, kalem, fırça gözleriyle çalışanların en yakın dostu. Kulak için bir sürü alet ve nota için kağıt, kalem. Bizim kilimcinin kağıdı,
10 kalemi, fırçası, notası, aleti hepsi bir yün düzeyi. Kendi elinle kırtıgın, kendi elinle yıkayıp, boyadıgın, ördüğün, yumak ettiğin mübarek yün. Kağıt da yün, kalem de yün. Bu işin en zor faslı, yünün boyanması. Bütün emek has olmayan boyayla sıfıra sıfır olabilir. Kilim dokuyanların çoğu kendi yünlerini kendi boyarlar.

Bir ünlü ressam düşünün bugün. Kendi renklerini kendi eziyor. Ezer ama kendi
15 kağıdının hamurunu kendi yoğuruyor. Kendi kalemini, kendi fırçasını, kendi muşambasını, kendi verniğini... Bırak adama deli derler... Olur mu öyle şey. İş bölümü var, bugüne bugün. Ama kilim dokuyan için yok böyle bir iş bölümü. Hepsi bir tek kafadan çıkacak.

Kilim kilim diye ilmik ilmik düşünürken, aklıma gelenlerden biri de şu: Yirmi metre
20 kilimi bir cennet gibi donatan ihtiyar nine, yahut on beşlik gelin, yaptıkları işi seve seve yaparlar. Saygı da duyarlar işlerine. Ama bunu bizim ölçülerimizle tartmazlar. Yani, "Bir sanat eseri yarattık, gelin ellerimizi öpün, bizi sırtınızda taşıyın, bize ayrı muamele edin" gibi tavırlar takınmazlar. Bu cennet gibi kilimi dokur, sonra da harmana, ekine, davara giderler. İşte biz, sanattan çok, ama inanılmayacak kadar çok şeyler bekleyen
25 şehirli ustalar... Bizim köylümüzden alınacak çok büyük bir dersimiz var. Biz nereden çıkartıyoruz kendimize bu inanılmaz üstünlüğü?

Az kalsın unuttuyordum, kilimlerde beni en çok saran birkaç özelliği, günümüzün resminde sık sık rastlanan yağlı boyadan başka malzemenin, çeşitli incik boncuğun
30 tablolarla yer alması gibi, bazı kilimlerimizde doku dümdüz uzayıp giderken, olmayacak bir yerde kâhkül misali, kınalı perçem misali püsküller.. kolonlarda, kemerlerde, bu püsküller işi azıtır, bütün yüzeyi kaplarlar. Ama bir rüzgar esmeye görsün, bir el okşamaya dursun, ana doku bir ilmik ziyan etmeden bütün nakışıyla inci gibi belirir. Yani üstü püsküllerle kaplı diye, kolay kolay görülmeyecek diye, alttaki nakıştan ilmik ziyan olmaz. .... Görülmeyen taraf, tıpkı görülen kadar emekle ve işin
35 tuhafı bambaşka bir nakışla işlenmiştir.

Ey benim memesinde dünyanın en cömert insanlarını emziren acayip memleketim.
Merhaba...

Bedri Rahmi Eyüboğlu *Kilim* (Türk Dil Kurumu, Güzel yazılar, 1996)

- Kentli sanatçı ve kilim dokuyan köylü arasındaki fark nedir?
- Yazarın kullandığı anlatım tekniğinin özellikleri neler?
- Yazarın dili hakkında ne söyleyebilirsiniz?
- Bu parça sizi nasıl etkiledi?

KISIM B

Aşağıdaki konulardan BİR tanesini seçerek bir deneme yazınız. Yanıtınızda 3. bölümde okuduğunuz eserlerin en az ikisinden yararlanmalısınız. Bu eserlerin dışında başka eserlerden de söz edebilirsiniz ancak bu örneklemeler yanıtınızın temelini oluşturmamalıdır.

Birey ve toplum

2.

- (a) Toplumı değiştirmeye çalışan genç kuşağın, bu uğraşısı sırasında çektiği sıkıntıları değişik yazarlar nasıl anlatıyorlar? Örnekleyerek tartışınız.

veya

- (b) Bu kısımda okuduğunuz eserlerde çizilen toplumlar ve bireyler arasında ortak özellikler var mı? Örnekleyerek tartışınız.

Aile

3.

- (a) Bu kısımda okuduğunuz eserlerde, yazarların okuyucuya vermeye çalıştıkları mesajlar neler? Örnekleyerek tartışınız.

veya

- (b) Okuduğunuz eserlerde, aile ortamı kişinin ruhsal gelişimini olumlu ve olumsuz olarak nasıl etkiliyor? Örnekleyerek tartışınız.

Göç

4.

- (a) Bu kısımda okuduğunuz eserler, okuyucuda 'göç' ile ilgili hangi duyguları uyandırıyorlar? Örnekleyerek tartışınız.

veya

- (b) Bu kısımda okuduğunuz eserlerde değişik yazarların çizdikleri göçmen tipleri hangi ortak özelliklere sahip? Örnekleyerek tartışınız.

Kadın yazarların eserleri

5.

- (a) Bu kısımda eserlerini okuduğunuz yazarlar, toplumda kadının rolünü nasıl görmektedirler? Okuduğunuz eserlerden örnekler vererek tartışınız.

veya

- (b) Bu kısımda okuduğunuz yazarların üzerinde durdukları ortak temalar nelerdir? Örnekleyerek tartışınız.

Edebiyatta geçmiş

6.

- (a) Bu kısımda okuduğunuz eserlerin ortak temalarından bir tanesi 'dostluk'. Okuduğunuz eserlerden en az iki tanesinden örnek vererek, değişik yazarların bu temayı nasıl işlediklerini tartışınız.

veya

- (b) Bu kısımda okuduğunuz eserlerde, değişik yazarların 'vatansever' bir kişiyi nasıl canlandırdıklarını örnekleyerek tartışınız.

Halk edebiyatı

7.

- (a) Bu kısımda okuduğunuz eserlerde çizilen 'insan' tiplerinin ortak yönleri var mıdır? Örnekleyerek anlatınız.

veya

- (b) Bu kısımda okuduğunuz eserlerde hangi temalar işlenmiştir? Örnekler vererek tartışınız.
-